

Stichting Vrienden Frans Bloemen

NIEUWSBRIEF

Paardekop van zandsteen. 8 cm.

jaargang 11,nr. 1, maart 2003

Stichting Vrienden Frans Bloemen

Opgericht 3 oktober 1992.

Doel: in zo breed mogelijke kring de belangstelling voor archeologie bevorderen waarbij de praktisch continue bewoningsgeschiedenis van Wijchen e.o. centraal staat.

Het lidmaatschap geeft recht op:

- toezending nieuwsbrief, 4x p/j.
- gratis toegang Museum Kasteel Wijchen
- gratis bezoek lezingen / excursies

Voorts is er de mogelijkheid tot deelname aan werkgroepen. De werkgroepen vallen alle onder verantwoordelijkheid van het museumbestuur.

Ledenadministratie:

secretariaat Stichting: Postbus 221, 6600 AE Wijchen o.a. voor opgave nieuwe leden, adreswijzigingen en opzeggingen (vóór 1 december).

ING-Bank nr.: 68.16.38.338

Postbank nr.: 81.26.978

Redactie NIEUWSBRIEF

Nelly Goebertus tel.: 024 - 6413180

Herman van Leeuwen tel.: 0487 - 532299

Jacques Rommens: tel.: 024 - 6422232

Mariëtte Zikking tel: 024 - 6414984

Redactieadres: Diepvoorde 32-02

6605 GW Wijchen tel.024 - 6422232

Inhoud

REDACTIONEEL
VAN DE BESTUURSTAFEL
PRIKBORD
ACTIVITEITEN
EXPOSITIE MUSEUM
REISTIP EEN REISJE NAAR TRIER

MUSEUM KASTEEL WIJCHEN

Kasteellaan 9, 6602 DA Wijchen
Postadres: PB 9000, 6600 HA Wijchen
tel.: 024 - 6424744
fax: 024 - 6492208

OPENINGSTIJDEN:

vrijdag van 11.00 - 17.00 uur
zaterdag / zondag van 13.00 - 17.00 uur

REDACTIONEEL

door Jacques Rommens

De winter is gelukkig voorbij. De lenteboden zijn onmiskenbaar te zien en te horen. Overal werkt het grotere aantal lichturen door in de natuur. Spreeuwen geven daarom op daken, in de zon, nu hun gratis concerten en weten andere vogels enorm te imiteren. Vinken, merels, zanglijsters zijn nu overal te horen. Hun terugreis vanuit hun winterkwartieren ligt achter de rug. Daar zijn ze beslist blij mee.

Door omstandigheden verviel nummer 4 van 2002.

U zult ontdekken dat de lay-out van deze Nieuwsbrief veranderd is. Hopelijk is het een verbetering.

Wat activiteiten betreft. Mevr. Fiona Zachariasse gaf op 27 februar II. een heel boeiende lezing over agrarische strategieën in het eerste millennium. Het was een samenvatting van haar promotieverslag met diverse invalshoeken. Het is verheugend te merken dat vanuit allerlei richtingen belangstellenden daar op af gekomen waren.

Zij ontvangt binnenkort haar bul op de Universiteit van Cambridge (Engeland). Nu al Fional van harte proficiat met deze mijlpaal.

Binnenkort bestaat het Museum Kasteel Wijchen 75 jaar. U hoort daar nog meer over.

Op 2 november 2002 waren 2 bestuursleden van onze Stichting op de Najaarsdag van de Nederlandse Federatie van Vrienden v. Musea in Den Bosch. Zij zijn toen in contact gekomen met 2 bestuursleden van de Ver. Vrienden van het Elisabeth Weeshuis Culemborg (waaronder ook een kasteeltuin valt). Misschien ligt een uitwisseling, na de zomervakantie, met elkaars verenigingen in het verschiet !

Weet u wat u dit jaar eens moet bezoeken: Het Agrarisch Museum (De Garstkamp) in Overasselt - 2003 is het "Jaar van de Boerderij" -. Een aanrader ! Ervaren boeren geven gloedvol commentaar bij het te tonen ambachtelijke gereedschap waar ze vroeger mee werkten. Wat een verscheidenheid. Met wat inleving krijg je een duidelijk beeld van die besloten boerensamenleving van toen. waar buurthulp vanzelfsprekend was. .
Openingstijden: vanaf 1 april tot 30 september, elke woensdag en zaterdag van 14.00 tot 17.00 uur. De toegang is gratis. En rolstoelgebruikers kunnen het museum ook bezichtigen. Groepen kunnen na telefonische afspraak, het museum ook op andere tijden bezoeken.

Adres: Garstkampsestraat (een zijstraat van de weg Heumen-Grave, tussen de N.H. en de R.K. Kerk. Het museum is eigendom van de gemeente Heumen en wordt beheerd door de museumgroep.

tel. J. Theunissen 024 - 6221855, b.g.g. J.den Brok 0486 - 4231143.

Voorts allen een actief museumjaar toegewenst waarin velen zullen deelnemen aan activiteiten ! Probeer in uw kring eens nieuwe Vrienden te werven. En..... blijf zingen of fluiten binnens- of buitenshuis !

Van de Bestuurstafel

door Wim Kattenberg

Het lijkt mij goed bij een soort van nieuwe start van onze Nieuwsbrief nog eens uit te leggen wat de nieuwe positie van onze Vriendenstichting is ten opzichte van het museum, dat zich binnenkort verzelfstandigt met een nieuw bestuur.

De beste manier lijkt mij om dat te doen is te kijken wat in de onderhandelingen door onze Stichting aan voorwaarden werd gesteld om met de verzelfstandiging mee te kunnen gaan en wat daarvan is gehonoreerd en welke eisen er gesteld zijn door de andere participanten : te weten de Gemeente en de Stichting Culturele Raad.

Kort samengevat komt het op het volgende neer * :

1. Positie in het organogram (publiekrechtelijk);

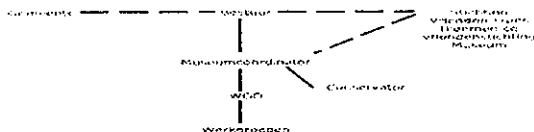
. de voorwaarde was : een duidelijke (in publiekrechtelijke zin) gelijkwaardige positie van onze Stichting ten opzichte van de nieuwe Stichting Museum Kasteel Wijchen

In dat opzicht heeft de Stichting Vrienden de positie gekregen die ze wilde hebben.

De gestippelde lijn geeft aan dat de Stichting op hetzelfde niveau als de Gemeente in overleg kan treden met het Museumbestuur en

II. VOORBEEL, ORGANISATIESTRUCTUUR

II.1. Het voorbeeld van de nieuwe Museumorganisatie ziet er ongeveer uit:

andersom. Wat de Stichting betreft loopt de gestippelde lijn ook door naar de Museumcoördinator. (de reden daar voor wordt duidelijk onder c.)

b. Deelname aan het nieuwe Bestuur;

de voorwaarde was dat leden van het Stichtingsbestuur Vrienden, als zij dat zouden willen, zich zouden kunnen opgeven voor het nieuwe Museumbestuur. De Stichting Vrienden was het daarbij eens dat betreffend bestuurslid dan wel uit het Bestuur van de Vriendenstichting moet stappen. Het is een individuele beslissing. Ook op dit punt werd overeenstemming bereikt. Het Bestuur van de Stichting is hiermee niet meer qualitate qua vertegenwoordigd in het nieuwe Museumbestuur.

2. Vriendenstichting voor het hele museum ;

. in het overleg werd gesteld dat de Stichting Vrienden er moet zijn voor het *hele museum*. De Vriendenstichting heeft dat aanvaard.

De Stichting is Vriendenstichting voor het hele museum ; waarin sprake is van verschillende onderdelen : archeologie, moderne kunst, kasteleninfo en tuin. De Stichting doet daartoe aan fondswerving, organiseert open dagen, lezingen, etc.

niet alleen ten behoeve van het museum en de vrijwilligers, maar tracht daarmee ook het draagvlak te vergroten van het Museum onder de bevolking.

3. Verantwoordelijkheid ten opzichte van de werkgroepen

. de voorwaarde was dat de Vriendenstichting voeling moet kunnen blijven houden met de werkgroepen , die voor belangrijk deel bestaan uit vrienden en waarvoor de Stichting nieuwe leden probeert te werven.

De Stichting werd daarin tegemoet gekomen door de overleglijn (zie organogram) door te trekken naar de Museumcoördinator. De Stichting Vrienden krijgt het Jaarplan toegestuurd.

4. Oprichten nieuwe werkgroepen (gekoppeld aan nieuwe activiteiten)

. de voorwaarde was dat de Stichting , omdat ze dat als een van haar taken ziet, voorstellen kan doen nieuwe werkgroepen(gekoppeld aan een nieuwe activiteit) onder te brengen bij het museum ;

Er werd besloten dat de Stichting altijd voorstellen kan doen in die richting.

Het nieuwe Bestuur beslist.

5. Naam van de Vriendenstichting .

. de voorwaarde was dat de Vriendenstichting uit loyaliteit de naam wilde blijven voeren van Frans Bloemen.

Er werd besloten dat dit een eigen keuze van de Vriendenstichting was. Bloemen moet gezien worden als de grondlegger van het Museum, dat sinds een aantal jaren zich beweegt om meer terreinen dan alleen de archeologie.

Mijn mening is dat hiermee de Stichting Frans Bloemen voldoende mogelijkheden heeft op een volwaardige manier bijdragen te leveren aan het voortbestaan van het Museum. Wat vrienden betreft blijft de Stichting doorgaan met het uitgeven van de Nieuwsbrief, het organiseren van lezingen, fietstochten, excursies, etc. en het uitgeven van een katernenreeks. Wat Wijchen als geheel betreft zal de Stichting contact zoeken met andere Stichtingen of Verenigingen op het terrein van kunst en cultuur om gezamenlijk projecten op te zetten.

*Bron : Commissie Herstructurering : De nieuwe organisatie voor het Museum Kasteel Wijchen, 23 april 2002

Wim Kattenberg (voorz)

Prikbord

●BIJ DE VOORPLAAT :

Uit grot bij Isturitz (Frankrijk)

●OPROEP AAN ALLE VRIENDEN

Zijn er onder u mensen, die zin hebben, om op zelf gekozen zaterdagen of zondagen in het Museum Kasteel Wijchen te suppoosten (receptiewerk) ? In dat geval bent u van harte welkom. U werkt altijd met twee personen. Voor aanmelding of nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot mevr. An Velter tel: 0487 - 532151.

●NIEUW BIJ TELEAC

"Op het spoor van Romeinen en Bataven". Vanaf zondag 16 maart elke week om 17.50 uur (Ned.!).

●BELEIDSKADER ARCHEOLOGIE WIJCHEN.

In het kort wil ik u globaal inzicht geven in de archeologische ontwikkelingen over de laatste paar jaar bij de gemeente Wijchen. Het is goed te weten waar de gemeente Wijchen achter de schermen op dit terrein zo goed bezig is.

Op 7 september 2000 heeft de gemeenteraad van de gemeente Wijchen het 'Beleidskader Archeologie Wijchen' vastgesteld. Daarmee heeft de raad verantwoordelijkheid genomen voor de bescherming van het archeologisch bodemarchief. Met het raadsbesluit van 19 april 2001 is ingestemd met het samenwerkingscontract met Nijmegen. Tevens is een krediet beschikbaar gesteld voor het maken van een archeologische beleidsadvieskaart. Gelet op de consequenties van de verkregen opgravingsvergunning is een dergelijke evaluatie te meer van belang.

De landelijke Archeologiewet is nog steeds in de maak. Het provinciaal Streekplanbeleid is Maltaconform. (In Valeta -Malta- is een overeenkomst gesloten die het bodemarchief voor nieuwe bodemaantastingen beschermt). Dit betekent minimaal dat elk nieuw bestemmingsplan voorzien moet zijn van een archeologische paragraaf.

Uitvoering actiepunten 2000.

Met de gemeente Nijmegen is op 6 augustus 2001 een overeenkomst van opdracht gesloten voor het inhuren van expertise en onderzoekscapaciteit. Daarmee is de Archeologische Dienst Nijmegen in de zin van de Monumentenwet ook 'onze' dienst. Deze samenwerking is om meerdere redenen waardevol: kennis van lokaal bodemarchief, snelheid van handelen, maatwerk en relatief lage kosten (van het depot in Nijmegen wordt momenteel gebruik gemaakt).

Bij besluit van 7 januari 2002 heeft de Staatssecretaris van Cultuur aan Wijchen vergunning verleend tot het doen van opgravingen (i.c. opgravingsbevoegdheid). De gemeente is nu verantwoordelijk voor het totale beleid (van toetsing tot besluitvorming en rapportage). Directe voordelen zijn: zeggenschap over bodemarchief en vondsten; zelf meer grip op procedures. De taakveldcoördinatie voor archeologie ligt bij de beleidsmedewerker op de afdeling wzo van onze gemeente. Aan nieuwe en te wijzigen bestemmingsplannen wordt een archeologische paragraaf toegevoegd. Met Bureau Archeologie

Nijmegen zijn afspraken gemaakt om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen en kwaliteitseisen.

Beleidsadvieskaart.

RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft in oktober 2002 de inventarisatie van waarden afgerond met de archeologische beleidsadvieskaart van Wijchen. Deze beleidsadvieskaart is een inventarisatie van vastgestelde waarden en potentiële aandachtsgebieden in Wijchen. De inventarisatie heeft 439 geregistreerde vindplaatslokaties opgeleverd. Er zijn 50 terreineinen met status (gewaardeerd). De inventarisatie is gekoppeld aan een grondige analyse van het landschap. Voor elke landschappelijke eenheid is een beleidsadvies opgesteld. De kaart zal als basis moeten dienen voor het beleid. Het is het eerste toetsingsinstrument. Voor doelmatig gebruik moet de kaart bij voorkeur digitaal toegankelijk zijn voor de betrokken medewerkers. Een regelmatige update is onmisbaar. Dit moet gebeuren o.g.v. de verzamelde meldingen i.o.m. ROB, Archeologische Dienst en met inschakelen van de AWN afd. Nijmegen e.o. De AWN heeft een groot aandeel gehad in de inventarisatie (daardoor kon de kaart relatief goedkoop blijven). De AWN wordt verder regelmatig ingeschakeld voor veldverkenningen of booronderzoek, vooral bij kleinschalige plannen. De AWN is een vrijwilligersorganisatie die dit werk belangeloos doet. De kosten van noodzakelijke archeologische werkzaamheden worden zoveel mogelijk verhaald op de initiatiefnemer tot de bodemversturende activiteit. Er is een 'noodfonds' ingesteld om snel te kunnen handelen als onderzoek nodig is. Door recente onderzoeken in de gemeente Wijchen is het noodfonds thans leeg (conserveren steenovens Hernen ad euro 24.000, vooronderzoek Sterrenbosweg, bouwput Gouden Engel). Op de raadsvergadering van 27 februari . is in de raad een bedrag ad euro 60.000 gevraagd . Prioriteit heeft nu: plaatsen van gewaarde terreinen op de monumentenlijst en aanpassing van de APV.

(Bron: Gemeente Wijchen, 04/12/'02)

● **MUSEUM KASTEEL WIJCHEN NIEUWE STIJL OP 1 JANUARI 2004 VAN START.**

Om het Museum Kasteel Wijchen losser te maken van de gemeente Wijchen, zal een stichting worden opgericht. Het bestuur van die zelfstandige stichting kan dan het bewind overnemen van de bestaande, door B & W in het leven geroepen beheercommissie (zie artikel ' Van de Bestuurstafel'). Tijdens een vergadering commissie Inwonerszaken op woensdag 12 maart II. is het onderwerp: 'Verzelfstandiging van het Museum Kasteel Wijchen' behandeld
(Bron: Wijchens Weekjournaal, 19/02/'03)

● **FRESCO'S AALTEN UNIEK.**

Dat ze een bijzondere kerk hadden, dat wisten ze al. De leden van de hervormde gemeenschap in het Achterhoekse Aalten. Maar het nieuwste fresco dat onlangs is blootgelegd, vormt de overtreffende trap. Ditmaal gaat het om een afbeelding van de kerkpatrones Sint Helena met haar zoon keizer Constantijn de Grote, de eerste christenkeizer van het Romeinse Rijk. Begin vorige eeuw kwamen bij een restauratie van het kerkgebouw de eerste schilderijen weer te voorschijn. Daarna bleven ze onaangeroerd. Tot drie jaar geleden. Overtuigd van de cultuurhistorische waarde van deze schilderijen besloten we ze bloot te laten leggen, zegt voormalig kerkvoogd Bertus Post (65). Onder vier lagen kalk kwam Sint Helena tevoorschijn. Paul le Blanc , voormalig docent kunstgeschiedenis aan de KUN en directeur van de Stichting Kerkelijk Kunstbezit in Nederland is lyrisch over de Achterhoekse cultuurschatten. " Weliswaar kende de Eusebiuskerk in Arnhem een Helena-schildering, maar die ging in de oorlog verloren tijdens de bombardementen. De combinatie, zoals in Aalten, met keizer Constantijn is helemaal uniek. De reden is eigenlijk heel simpel. In de westerse kerken wordt hij nu eenmaal niet als een heilige gezien. Maar... de Aaltense kerk kende in de 15de eeuw echter een pastoor, die zijn opleiding in Rome had genoten !!"

● **BATAAFSE TEMPELS IN ELST HEBBEN BAND MET NOVIOMAGUS.**

De ontstaansgeschiedenis van de Gallo Romeinse tempels van Elst is een schoolvoorbeeld van de wisselwerking van inheemse traditie en Romeinse cultuur. De twee tempels, die gevonden zijn hadden in hun eifase een Romeins uiterlijk, maar ze waren gebouwd door de (inheemse) Bataven. (bron: de Gelderlander, 6-3-'03)

● GDC

Het Gelders Documentatie Centrum (GDC) is een afdeling van Bibliotheek Arnhem waar belangstellenden en onderzoekers terecht kunnen met hun vragen over Gelderland. Niet alleen het Gelders verleden, maar ook de actualiteit komt in het GDC ruimschoots aan bod. De basis van deze collectie werd in 1856 gelegd.

Het GDC beschikt over ruim 40.000 boeken, tijdschriften en andere materialen.

In de geautomatiseerde catalogus van het GDC kunt u de boeken en andere materialen terugvinden op onderwerp, plaatsnaam, familienaam en andere zoekingen.

Het GDC bevindt zich op de 2e verdieping van de centrale bibliotheek aan de Koningstraat 26, 6811 DG Arnhem; tel. (026) 3543161

In principe kunt u alle materialen lenen met uitzondering van voor 1900 etc. die u ter plekke kunt raadplegen

De openingstijden van het GDC zijn gelijk aan die van de centrale bibliotheek:

ma.	13.00 - 21.00 uur
di.	10.00 - 18.00 uur
wo.	10.00 - 18.00 uur
do.	10.00 - 21.00 uur
vrijd.	10.00 - 18.00 uur
za.	10.00 - 16.00 uur
zo.	13.00 - 17.00 uur

(van sept. t/m april)

● **BINNENHOF WAS OUDSTE TENNISBAAN**

De eerste tennisbaan van Nederland lag 500 jaar geleden op het Binnenhof (Den Haag). Landsheer Filips de Schone legde rond 1500 daar op het middeleeuwse complex de eerste tennisbaan aan. Tot dan toe was een oudere vorm van tennis: het 'caetsen' populair in ons land. Dit spel werd met de hand gespeeld. Filips de Schone was de eerste die gebruik maakte van een racket. Het Haags Historisch Museum organiseert de komende maanden de tentoonstelling 'Gravel en gras'. Hoogtepunten van de vaderlandse tennishistorie worden daar weergegeven.
(Bron : De Telegraaf, 28/02 / 03)

Activiteiten

zaterdag 31 mei 2003 (2 dagen na Hemelvaartsdag!). Een fietsdag van de Stichting die door Wim en Hella wordt voorbereid. Start om 13.30 uur. Start: brug Kasteel Wijchen. Want kèn uw regio. Leg het nu al vast in uw agenda!! U hoort er meer van.

zondag 15 juni 2003

Open dag in de Tuun samen met de Kunstmarkt in het kasteel annex kasteeltuin.
De Tuunwerkgroep leden leiden u rond.
Er wordt thee geschonken en er worden zaden verkocht.
Voor verder informatie lees De Wijchense Wegwijs.

zomer 2003 . De heer Jan van Huet zal een film maken over de kerken van Wijchen die in de zomer vertoond wordt.

najaar 2003: Een dialezing door drs. Wim Kattenberg over de vroeg kerkelijke occupatie binnen het grondgebied van Wijchen.

najaar 2003: Mogelijke uitwisseling met een andere Vriendenvereniging.

november 2003 .In november houdt de heer Peter Schut van de ROB een lezing over 'mottes', dat zijn de voorlopers van stenen kastelen.

EXPOSITIES MUSEUM KASTEEL WIJCHEN

- een expositie van Brunet Riegstra (1953, Tjalleberd).

Aan de Akademie Minerva in Groningen kreeg zij haar opleiding. Vanaf 1988 exposeert ze regelmatig in heel Nederland. Haar techniek is schilderen met acryl- of olieverf. Daarnaast vervaardigt ze ook gouaches en aquarellen.

Zij is bekend om haar landschappen, dorpsgezichten en stillevens. Inmiddels legt zij zich ook op figuurstudies en portretten.
toe.

Kenmerkend voor haar werk zijn de sterk vereenvoudigde kleurvlakken en banen die zij op een kaleidoscopische manier in elkaar laten grijpen. Landschappen , dorpsgezichten worden ontdaan van afleidende details en teruggebracht tot een schakering van sobere vormen met afgebakende contouren. Haar kleurgebruik is uitbundig en contrastrijk. Opvallend in de landschappen van Brunet Riegstra is de hoge plaatsing van de horizon. Daardoor komt het accent volledig te liggen op die landschapselementen die voor de beleving zo bepalend zijn: het lijnenspel van sloten en plassen, kronkelend of rechthoekig, niveauverschillen tussen velden en bewerkte akkers, de afwisseling van verscholen boerderijen en dorpjes met boompartijen.

Dit alles, in scherp silhouet, afgezet tegen diepblauwe luchten met een enkele witte wolk.

Het landschap is voor de kunstenaar een 'bron van inspiratie en rust' en geeft haar het besef deel uit te maken van een oneindig

groot iets. Dit gevoel weet zij tekens op een overtuigende wijze in haar werken tot uitdrukking te brengen.

De openingstijden van Museum Kasteel Wijchen zijn:

vrijdag: 11.00 - 17.00 uur

zat. en zondag 13.00 -17.00 uur

van 4 april tot 21 juni 2003

Reistip: een reisje naar Trier

door An Velter

Wie een saaie winter of vroeg voorjaar wil doorbreken, hoeft niet meteen naar een zonnig eiland of naar het verre zuiden. Ook dichterbij zijn er interessante plekken waar het een paar dagen goed toeven is. Het vorig jaar zagen we een aanbieding in de krant voor een autoreis met drie/vierdaags verblijf in het Tuliphotel in Trier, wat zeer betaalbaar en heel comfortabel bleek. Trier is niet te ver weg ruim drie uur rijden en heeft veel te bieden. Het is een boeiende stad omdat het net als Nijmegen een lange historie heeft, waar nog veel van terug te zien is.

De geschiedenis van Trier in het kort.

Vanaf 4.300 voor Chr. was er al permanente bewoning in de omgeving van het latere Trier, in houten huizen. Men legde voorraden aan in vaten van aardewerk. Voor insiders: het was de Bandkeramiekcultuur. Na de Bronstijd (1.800 - 900 voor Chr.) volgde de Hallstattcultuur: ijzeren in plaats van bronzen voorwerpen. De elite werd begraven in grote grafheuvels, vaak in volle wapenuitrusting, soms met een houten wagen (zoals die in het Wijchens wagengraf). Vanaf 500 voor Chr. ontstond in dit gebied de La Tène-cultuur. De nederzettingen lagen op de hogere gedeelten in het landschap en hadden fortificaties. In het Rheinische Landesmuseum in Trier is er niet alleen door de op ware grootte nagebouwde verdedigingsconstructies, een goed beeld te krijgen van hoe het er toen waarschijnlijk heeft uitgezien. De stam die hier leefde heette de Treveri en hoorde bij het volk van de Galliërs. Met hen kregen de Romeinen te maken en begint

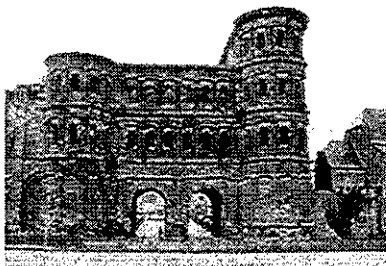
de tijd die in de stripboeken van Asterix en Obelix zo vol humor beschreven wordt.

De Romeinen vestigden zich aan de Moezel omdat ze hier een doorgangsstation wilden opzetten, een pauze-plaats op de route van Lyon naar Keulen. Ze noemden de plek Augusta Treverorum, na 275 na Chr. heette hij Treveris. Toen het Romeinse keizerrijk zo groot was geworden dat het moeilijk te verdedigen viel, werd besloten niet alleen vanuit Rome maar vanuit verschillende steden het rijk te besturen. Het keizerlijk gezag ging uit vier personen bestaan. Diocletianus maakte van Trier één van de keizerlijke residenties. Bij een keizersstad hoorde natuurlijk de architectuur van de Romeinse stad en daar treffen we tegenwoordig nog heel wat van aan. De keizer nam namelijk behalve zijn keizerlijke garde ook heel veel ambtenaren mee.

De bezienswaardigheden.

Zo zijn er nog veel restanten van de stadsmuur te zien, die in een parkachtige entourage als een lint rond het oude centrum ligt.

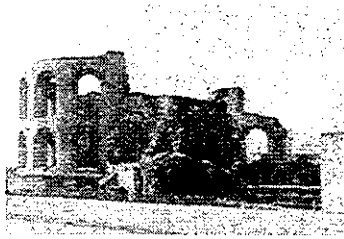
Oorspronkelijk was de muur 3 km. lang, 3 hoog van de muur: de foto)

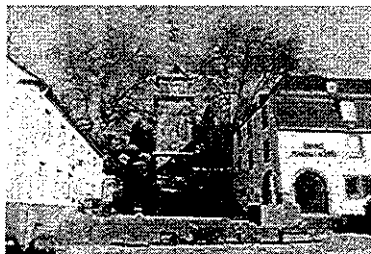
jk was de muur 6 m. breed en 6 m. Beroemd is een poorten in deze Porta Nigra (zie

die nog bijna volledig intact is. De oppervlakte binnen de muren was een kleine 300 ha. en er woonden 40.000 mensen.

Van het keizerlijk paleis is de hofzaal, basilica, geheten, nog in functie; nu als kerk. Een prachtig monumentaal gebouw. Van de badgebouwen, een must in Romeinse tijden, staat de achtergevel van de Kaisersthermen (zie foto)

nog geheel overeind en geven de verdere restanten een indruk van de wel zeer ruime afmetingen van dit vrijetijdscapex. Aan de rand van de stad, tegen en in een heuvel, ligt het amfitheater. Er konden 18.000 mensen in. In de stad zijn er bovendien hier en daar resten van grote woonhuizen te zien. Het Landesmuseum heeft een prachtige verzameling mozaïekvloeren uit deze huizen. Ze hangen als rijk gedecoreerde tapijten tegen de muren, zodat je ze veel gemakkelijker kunt overzien dan wanneer ze liggen. Spectaculair zijn in hetzelfde museum de vele graftombes, die opgericht werden langs de uitgaande wegen na het overlijden van een aanzienlijk persoon. Vaak zijn ze heel hoog en bont beschilderd. In de stad komt men de tombe tegen van een wijnhandelaar, in de vorm van een wijschip. Op de terugreis gingen we via Luxemburg naar huis en zagen we in het plaatsje Igel een grafmonument (zie foto)

nog op zijn originele plaats staan.

Vervolg geschiedenis

Ondanks de rationele aanpak door de Romeinen werden de bedreigingen van buiten steeds groter en na 400 na Chr. vertrok de keizer met zijn gevolg. In de eeuwen daarna verviel langzaam het bebouwde oppervlak binnen de muren. Mensen vestigden zich bij de kleine kerkjes die ontstaan waren aan de rand van de stad. (De meerderheid van de mensen was in de Laat-Romeinse tijd christelijk geworden). De kerkjes waren juist op die plek gebouwd omdat daar de graven lagen en mogelijk ook die van een heilige. De mensen dachten dat het geen kwaad kon daar dicht in de buurt van te verblijven. Ook een aangrenzend klooster had natuurlijk zo zijn voordelen. Op deze manier ontstonden er in de Middeleeuwen nieuwe dorpjes aan de rand van het keizerlijke Trier, terwijl koeien en varkens al grazend of wroetend het centrum in bezit namen. We zien in het tegenwoordige centrum van het rechte Romeinse stratenpatroon dan ook weinig terug. Maar de vele overblijfselen plus het omvangrijke museum geven, zonder dat je er ver voor hoeft te reizen, een goede indruk van hoe een Romeinse stad er toen uitzag.

In de nu autovrije binnenstad staan verder uit latere tijden een aantal mooie gebouwen en kerken. Met de vele winkeltjes en restaurants bieden ze de nodige afwisseling.

Kortom.

Trier is een bezoek meer dan waard !!!!!

Volgend nummer

De volgende nieuwsbrief komt uit, rond eind juni 2003
kopy inleveren voor 15 mei '03

Eindredactie Diepvoorde 32-02
6605 GW Wijchen, tel. 024-6422232